

Sglš

Postojna, 15. 11. 2018

Poročilo komisije za kakovost za šolsko leto 2018/19

Naslov teme: Gibalna učinkovitost dijakov srednje gozdarske in lesarske šole skozi parametre testiranja športno vzgojnega kartona v obdobju pred zaprtjem in po zaprtju šolske telovadnice.

Člani komisije: Martina Klemenc, Zdravko Skrt, Miha Uhelj.

Srednja gozdarska in lesarska šola je že enajst let brez lastnih ustreznih prostorov za kakovostno poučevanje športne vzgoje. Za to je že čas, da se nekaj spremeni, tako dijaki kot učitelji si zaslužijo ustrezne pogoje za delo. Dijaki so v obdobju, ko se izoblikujejo v odraslo osebo, fizično in vrednostno. Dijaki, ki se izobražujejo za naporene poklice, bodoči gozdarji in zdravstveni delavci, morajo biti fizično pripravljeni za opravljanje poklica. Učitelji jih morajo vzgojiti v osebe, ki se bodo zavedale, da je dobra fizična pripravljenost vrednota, in ki bodo znale svojo fizično kondicijo vzdrževati skozi vsa življenjska obdobja.

V šolskem letu 2007/2008 je inšpekcijska služba zaradi varnostnih razlogov prepovedala uporabo šolske telovadnice. Problematici so bili vgrajeni zdravju škodljivi materiali; azbestna kritina, konstrukcija zgradbe je bila vprašljiva. Mikroklima je bila neustrezna, prisotni so bili prašni delci.

V teh letih nam ni uspelo pridobiti sredstva in začeti z izgradnjo nove telovadnice. Do sedaj smo uspeli realizirati naslednje:

- izdelava projektov,
- pridobljeno gradbeno dovoljenje,
- kontinuirano lobiranje na ministrstvu,
- sodelovanje na raznih razpisih,
- poskusi pridobitve evropskih sredstev in
- lobiranje v občinskih strukturah.

Na šoli smo se po posvetu s strokovnjaki na posameznih področjih odločili, da pristopimo k izdelavi projektne dokumentacije za nov objekt in kandidiramo na razpisih fundacij in ministrstva za sredstva, namenjena tovrstnim investicijam. Šola je za namene projektiranja objekta in pridobivanja gradbenega dovoljenja, vključno z vsemi potrebnimi soglasji, namenila znatna sredstva (okoli 70 000 €) in tudi uspela pridobiti gradbeno dovoljenje. Postopek je šola pripeljala tako daleč, da so bila izvedena že manjša pripravljala dela s ciljem, da gradbeno dovoljenje ostane v veljavi.

Glavne ovire pri uresničevanju projekta:

- v letu 2009 je nastopila finančna in gospodarska kriza, zato so bile zaustavljene vse investicije v javnem sektorju,
- pri projektu smo upoštevali vse moderne smernice za izgradnjo nizko-energetskega projekta, zato je investicija relativno visoka,
- ena od ovir je tudi dejstvo, da je v občini dobra pokritost s športnimi površinami na prebivalca.

Razlogi, da je kljub oviram potrebno vztrajati pri izpeljavi projekta:

- število dijakov je v zadnjih desetih letih naraslo s 190 dijakov v šolskem letu 2006/2007 na približno 400 dijakov v letošnjem šolskem letu;
- zaznано je nazadovanje povprečnih vrednosti posameznih testov pri meritvah za športno vzgojni karton;
- povečano je število domskih dijakov, ki so od doma vse šolsko leto; šola je za te dijake še bolj odgovorna: nuditi jim mora ustrezne pogoje za šport in rekreacijo ter tako poskrbeti za primerno fizično in psihično zdravje teh dijakov;
- država sicer nameni določen znesek za plačevanje najema športnih objektov za potrebe redne športne vzgoje, vendar to ne zadostuje; šola dolaga za ta namen dobršni, večji del sredstev;
- v poletnih mesecih v domu gostimo številne udeležence košarkarskega kampa in drugih športnih aktivnosti, zato bi bila tudi tako v poletnih mesecih telovadnica izkoriščena; sedaj športne površine, igrišča, telovadnice, najemamo.

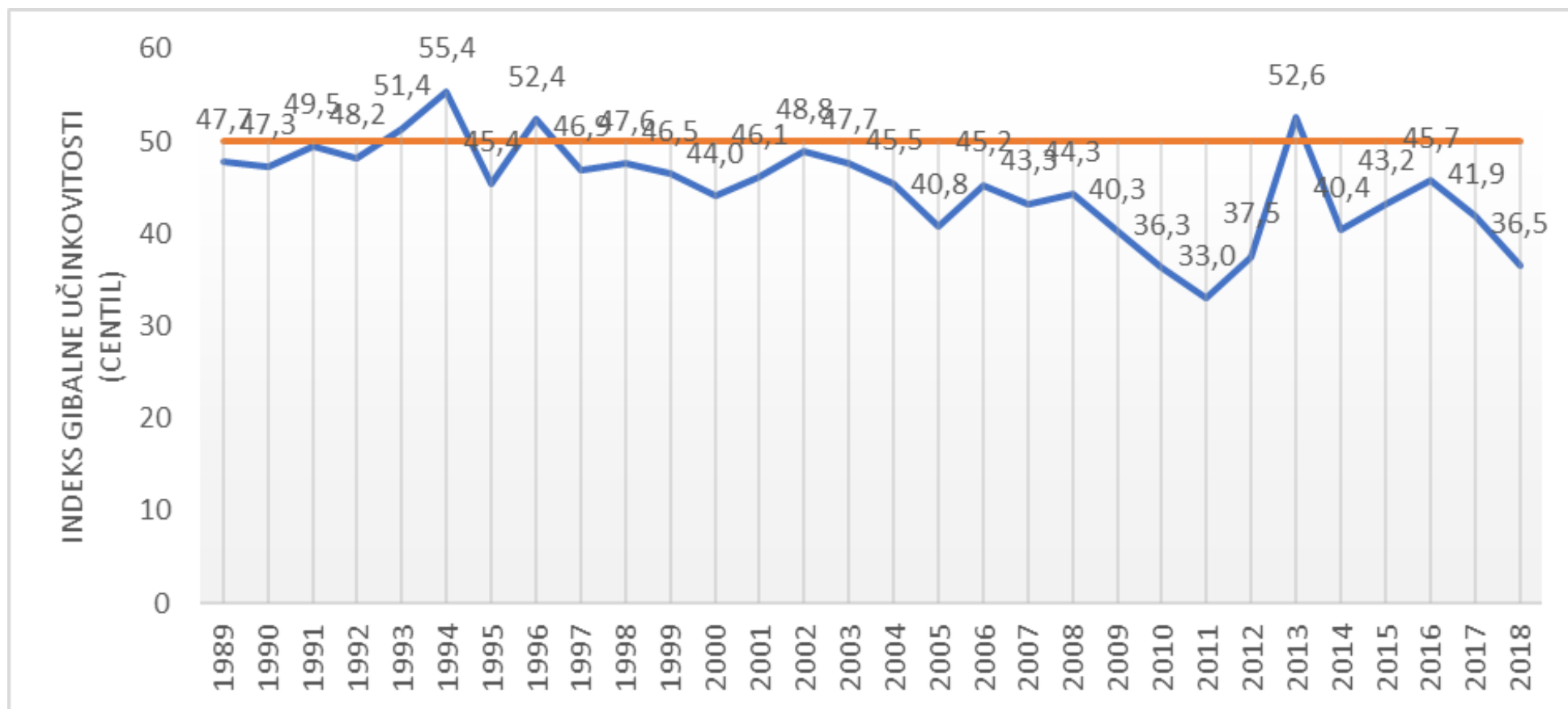
Dosedanje dejavnosti za ublažitev negativnih posledic zaprtja telovadnice:

- veliko športne vzgoje izvajamo na zunanjih športnih objektih (športni park Postojna),
- izvajamo povečano število večdnevniških športnih taborov v naravi,
- gostujemo v športnih objektih sosednjih šol,
- gostujemo v drugih objektih, kjer se lahko opravljajo nekatere športne aktivnosti (dvorane za: ples, namizni tenis, korektivna gimnastika, Pilates),
- najemamo druge specifične športne objekte (kegljišče, drsališče, strelišče, balinišče, bowling).

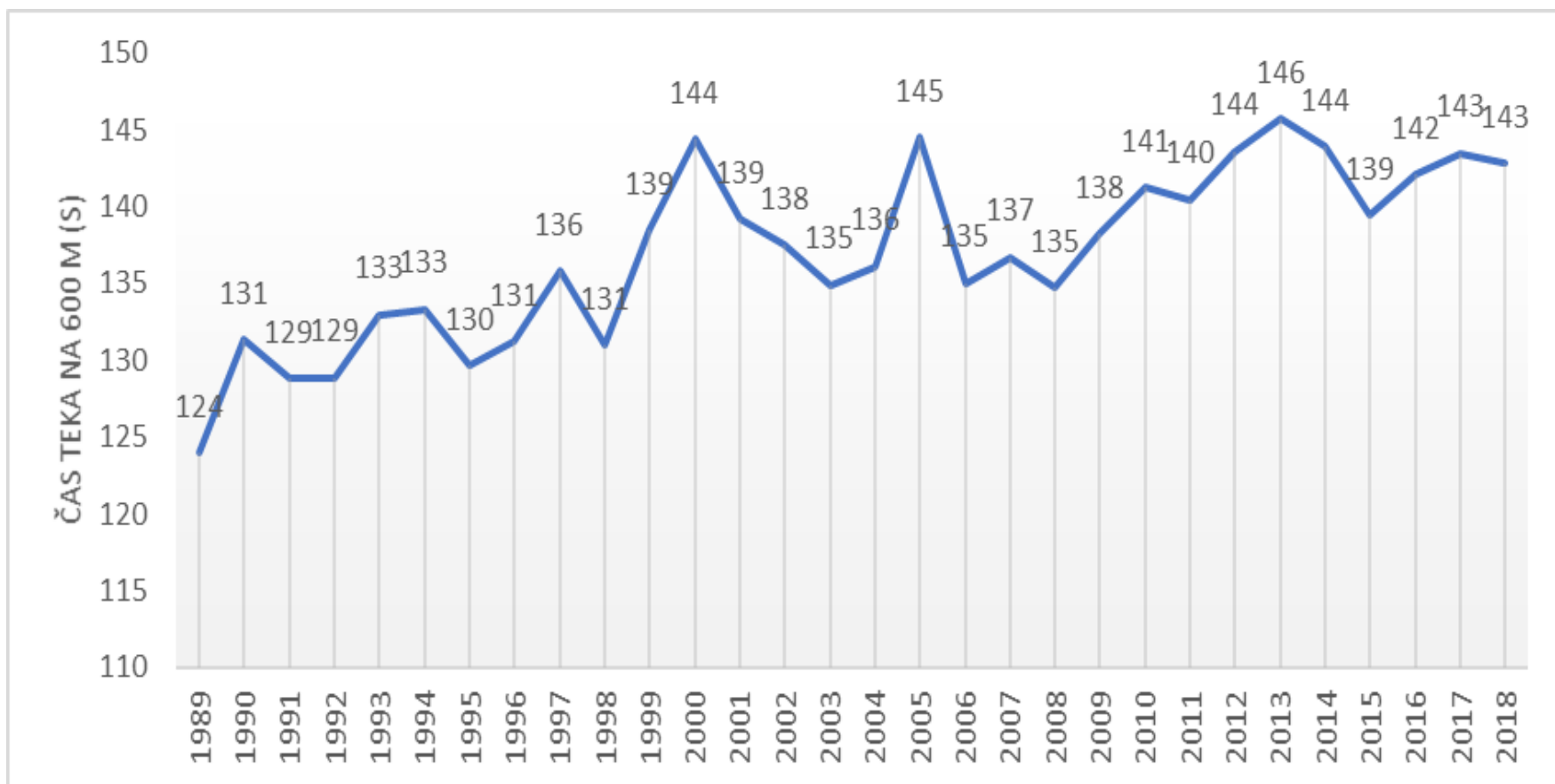
Dijaki vsako leto opravijo redne meritve športno-vzgojnega kartona; na fakulteti za šport te podatke zbirajo v državnem obsegu in jih tudi vsako leto predstavijo. Komisija je te rezultate zbrala in jih prikazala. Pri delu so ji je pomagale ugotovitve prof. dr. Gregorja Starca s Fakultete za šport in učitelja športne vzgoje na šoli: Jasmina Žvokelj in Zdravko Skrt.

Primerjava rezultatov testiranja športno vzgojnega kartona v obdobju pred in po zaprtju telovadnice:

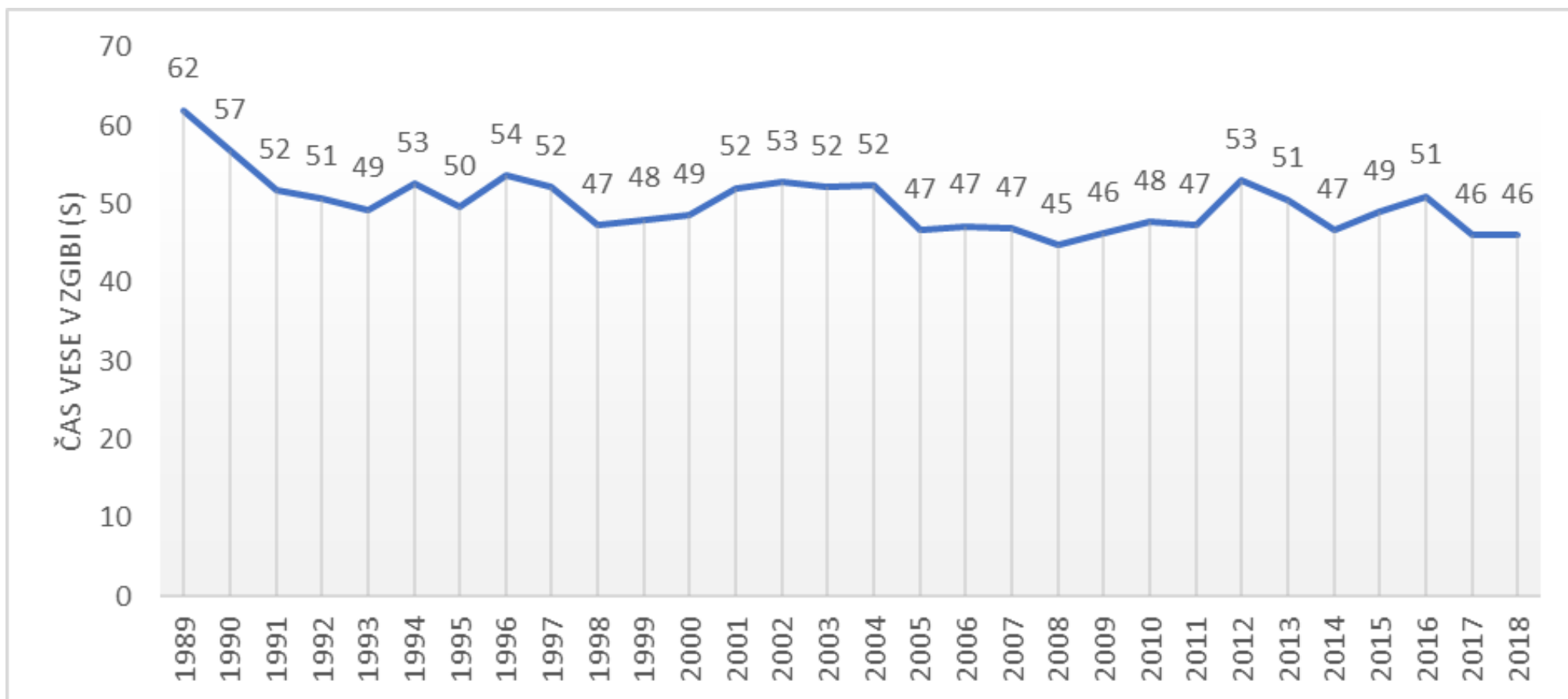
- zaznano je splošno nazadovanje rezultatov na lestvici od 1 do 100, kjer rezultat 50 pomeni 50 % boljše in 50 % slabše populacije;
- zaznan padec od vrednosti 54 na vrednost 48;
- indeks telesne teže je narasel na vrednost 59 (ok. 40 % populacije težje in ok. 60 % populacije je lažje).

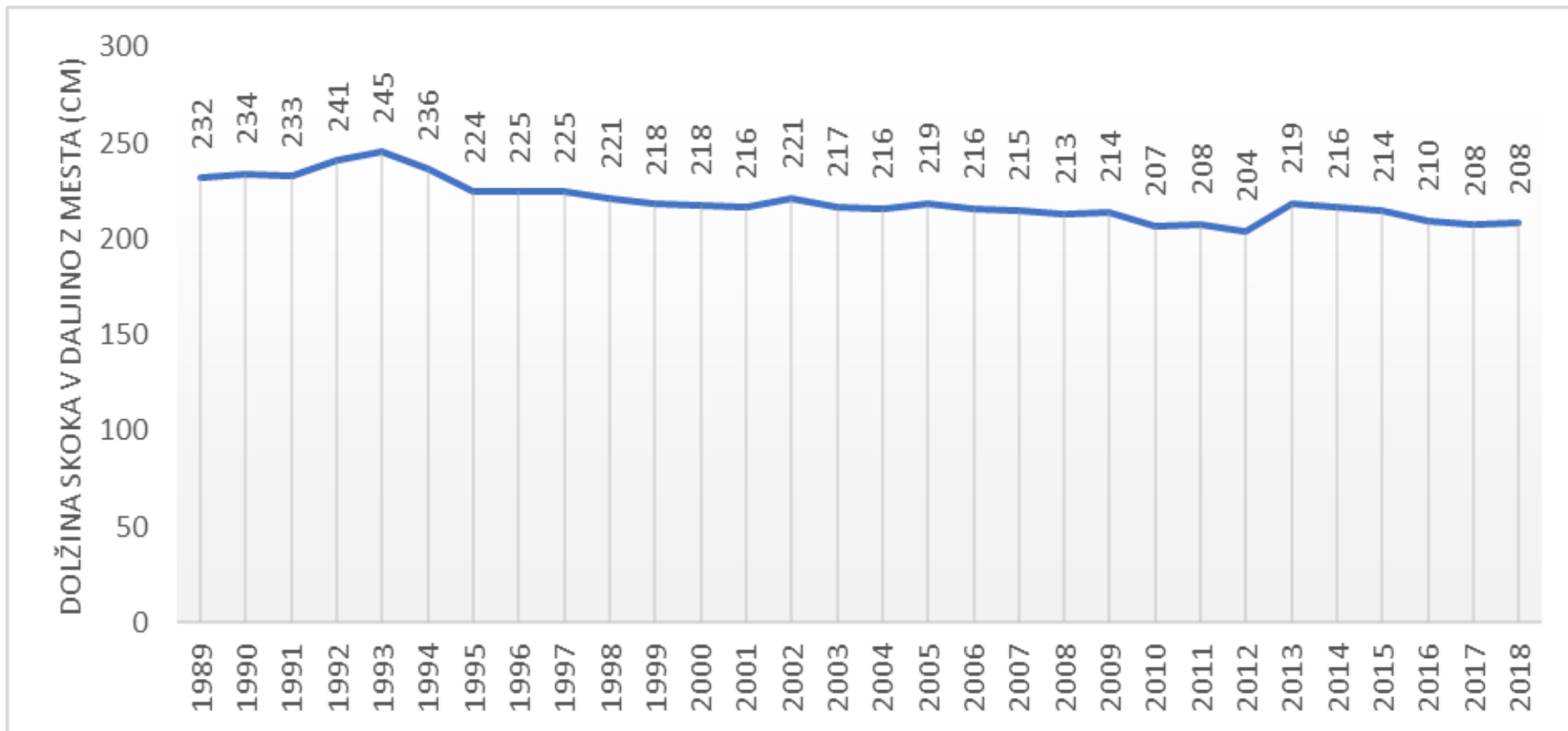
Graf 1: Spremembe gibalne učinkovitosti dijakov

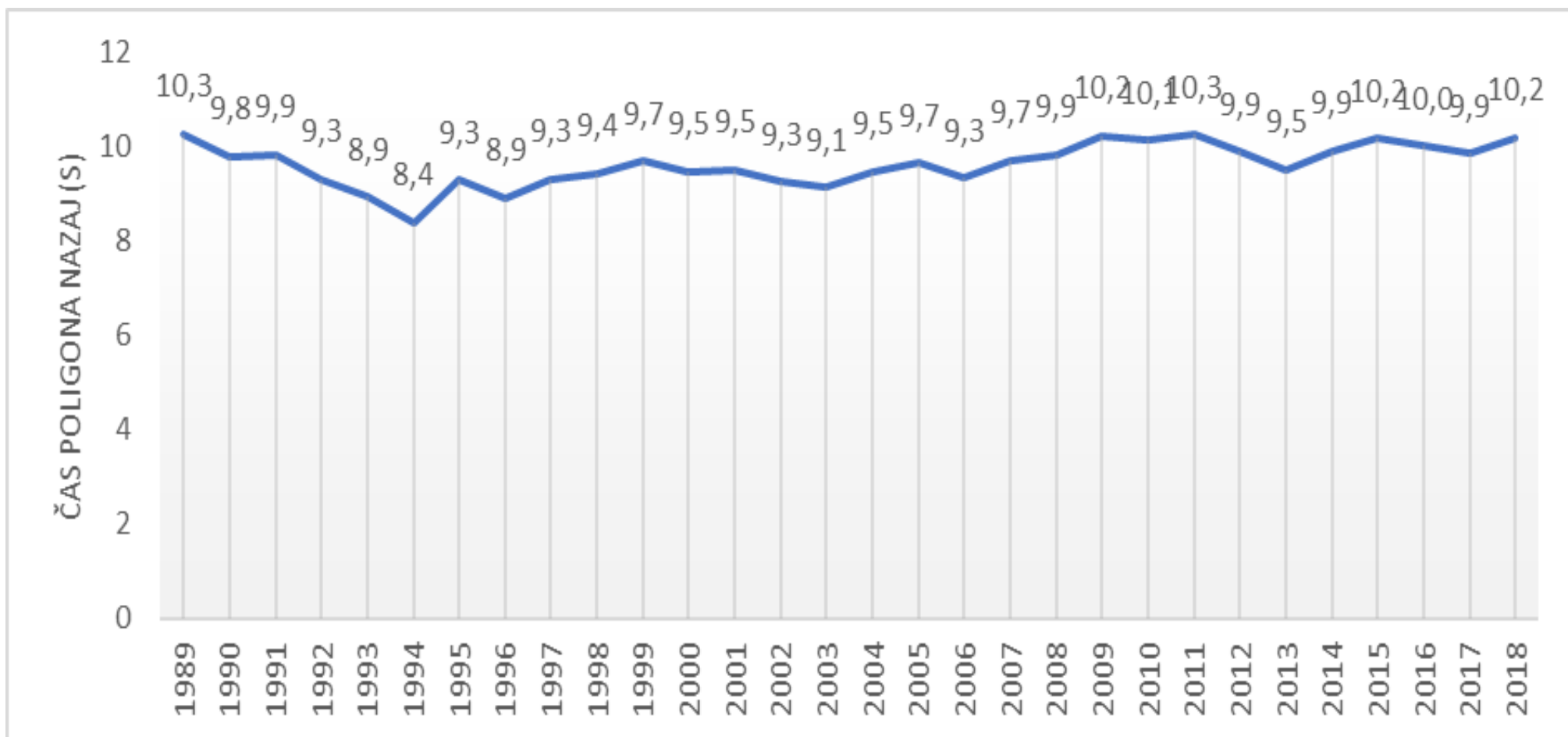
Graf 2: Spremembe časa teka na 600 m (Pripomba avtorja: dijaki iz leta 1989 bi dijake iz leta 2018 na cilju tek na 600 m čakali 19 sekund).

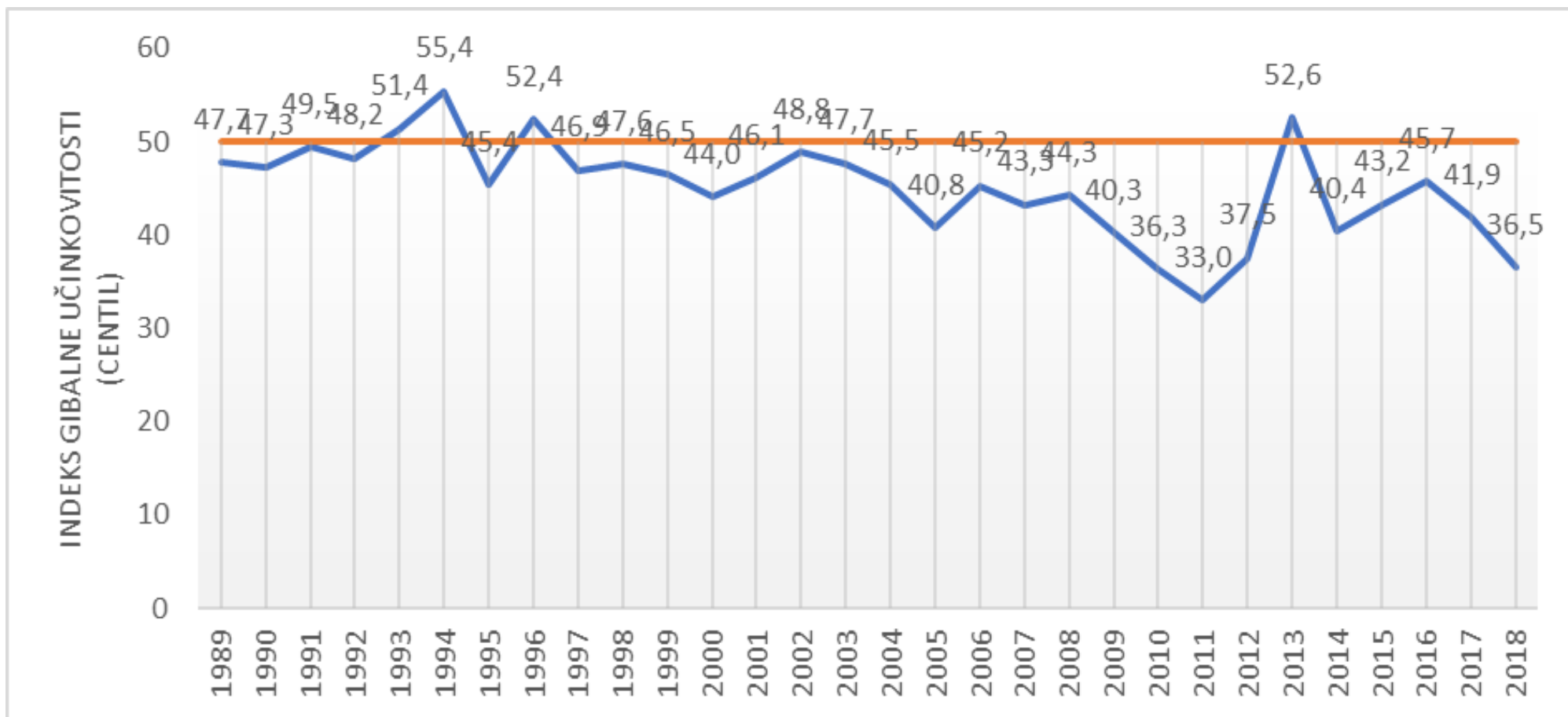
Graf 3: Spremembe časa vese v zgibi (Pripomba avtorja: dijaki iz 2018 imajo za četrtno manjšo moč rok in ramenskega obroča kot dijaki iz leta 1989.)

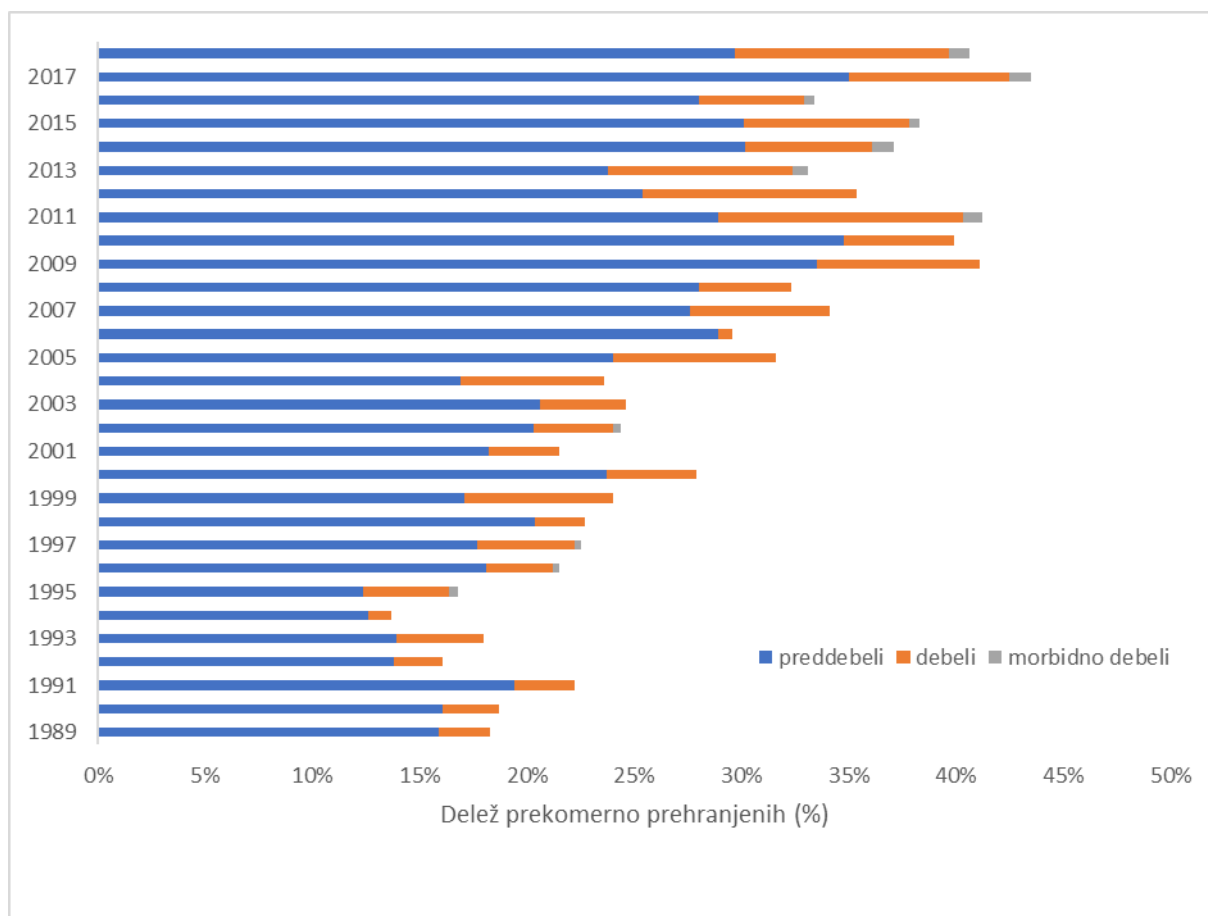
Graf 4: Spremembe dolžine skoka v daljino z mesta Pripomba avtorja, dijaki iz leta 2018 imajo za 10 % manjšo eksplozivno moč od dijakov iz leta 1989.

Graf 5: Spremembe časa poligona nazaj (Pripomba avtorja: dijaki iz leta 2018 so za 17 % slabše koordinirani kot dijaki iz leta 1994).

Graf 6: Indeks gibalne učinkovitosti.

Spremembe deleža prekomerno prehranjenih (Opozorilo avtorja: leta 1989 je bilo prekomerno hranjenih manj kot 20 % dijakov, leta 2018 jih je nad 40 %).

Kot argument za nujnost spremembe lahko navedemo mnenje dr. Gregorja Starca s Fakultete za šport, ki je bilo izdelano zaradi priprave tega poročila (zahtevano je bilo poslano novembra 2018): »Pošiljam svoje mnenje glede pregleda podatkov, ki se mi zdijo ključni za profil, ki ga izobražujete. Stanje je slabo. Glede na to da bodo dijaki opravljali telesno zahtevna dela, so izjemno ogroženi. Če katera šola, potem bi ravno vaša morala imeti še posebej dobre pogoje za delo. Dijaki so slabo vzdržljivi, slabo koordinirani, počasni in imajo premajhno moč rok in ramenskega obroča. Na delovnem mestu bodo lahko nevarni sebi in drugim. Pošiljanje takšnega kadra na trg tako zahtevnega dela je lahko problematično. Če to niso argumenti, da se kaj spremeni, potem ne vem, kaj odgovorni razmišljajo. Današnji dijaki prvič ne bodo zdržali zahtevnega dela, če se bo drevo podrlo v napačno stran, se ne bodo

sposobni umakniti, tudi kakšnega hloda ne bodo sposobni dvigniti in na splošno bodo pri delu slabo koordinirani, kar je pri takem delu smrtno nevarno. To je približno tako, kot če bi neplavalce poslali v mornarico.«

Zgoraj prikazani rezultati iz športno vzgojnega kartona so bili izvedeni posebej za našo šolo, primerjava je narejena med generacijami, ki so imele organizirano športno vzgojo v telovadnici, in generacijami, ki tega nimajo. Potrebno je poudariti, da je splošna aktivnost sedanjih mladostnikov tudi na ravni države slabša. Učitelja športne vzgoje sta še poudarila, da je v danih razmerah včasih težko izvesti vse aktivnosti, ki so zahtevane v vzgojnem kartonu, in so za kakšno leto podatki nepopolni. Kljub vsem naporom, ki ga v kakovostno izvedbo pouka vlagajo učitelji na naši šoli, bi bila športna vzgoja veliko boljša in imela veliko večje učinke v ustreznih prostorih: naj bo ena izmed prioritet v naslednjem letu izgradnja nove telovadnice.